

به نام خدا

عنوان مستند: واژه نامه تعاریف

شماره ویرایش: صفر

تاریخ تصویب: ۱۳۹۷/۰۳/۰۷

مرجع تصویب: هیأت مدیره

الف) تشریح علائم رتبه بندی

رتبه اعتباری، نظر شخص ثالث مستقل در زمینه توانایی و تمایل یک شخصیت حقوقی در زمینه بازپرداخت به موقع و کامل تعهداتش است. برهان، رتبه های اعتباری بلندمدت و کوتاه مدت را برای اشخاص حقوقی تعیین می نماید که رتبه بلندمدت، مدت زمان تا سه سال و رتبه کوتاه مدت تا یک سال را در نظر می گیرد. مقیاس رتبه بندی بلندمدت، مشتمل بر بیست درجه از AAA تا D است. AAA بالاترین کیفیت اعتباری و کمترین احتمال نکول را نشان می دهد در حالی که D یک تعهد نکول شده است. رتبه پایین تر از BBB رتبه غیر سرمایه گذاری محسوب می شود. رتبه کوتاه مدت نشان دهنده وضعیت نقدینگی و استعداد نکول در کوتاه مدت است. رتبه های کوتاه مدت به هفت درجه از A1+ تا C و در نهایت D تقسیم می شوند که A1+ نمایانگر بالاترین اطمینان از بازپرداخت به موقع و C نمایانگر پتانسل بالای نکول در بازپرداخت به موقع تعهدات و D نشان دهنده نکول است.

برهان، رتبه صکوک و تعهدات مالی خاص را با استفاده از همان نمادهایی که در رتبه بندی اشخاص حقوقی به کار می رود، تعیین می کند با این تفاوت که برای آن ها رتبه اعتباری کوتاه مدت تعیین نمی شود، چون رتبه اعتباری آن ها بیانگر توانایی کلی متعهد برای ایفای تعهدات مالی خود در طول عمر صکوک و تعهدات مالی خاص می باشد.

علائم رتبه بندی اعتباری بلندمدت مربوط به اشخاص حقوقی، برای رتبه بندی شرکت های بیمه نیز استفاده می شود و نشان دهنده ریسک شرکت بیمه در ایفای تعهدات بیمه ای خود در قبال بیمه گذاران است. ریسک عدم ایفای تعهدات بیمه ای شرکت های بیمه در کوتاه مدت رتبه بندی نمی شود و در نتیجه برای این شرکت ها از علائم رتبه بندی اعتباری کوتاه مدت استفاده نمی شود.

علائم رتبه بندی اعتباری بلندمدت و کوتاه مدت به شرح زیر تعریف می شوند:

تعریف علائم رتبه های اعتباری

رتبه های اعتباری بلندمدت	رتبه های اعتباری کوتاه مدت
AAA: بالاترین کیفیت اعتباری ظرفیت ایفای تعهد مالی در سطح عالی است و آسیب پذیری آن در برابر تغییر شرایط بسیار ناچیز است.	A1⁺: امکان ایفای تعهدات مالی کوتاه مدت بسیار زیاد است و در برابر تغییر شرایط پایدار است.
AA: کیفیت اعتباری بسیار بالا ظرفیت ایفای تعهد مالی در سطح بسیار خوب است و آسیب پذیری آن در برابر تغییر شرایط بسیار کم است.	A¹: امکان ایفای تعهدات مالی کوتاه مدت زیاد است و اثرپذیری آن در برابر تغییر شرایط ناچیز است.
A: کیفیت اعتباری بالا ظرفیت ایفای تعهد مالی در سطح خوب است و آسیب پذیری آن در برابر تغییر شرایط کم است.	A²: امکان ایفای تعهدات مالی کوتاه مدت مناسب است ولی در برابر تغییر شرایط اثرپذیر است.
BBB: کیفیت اعتباری قابل قبول ظرفیت ایفای تعهد مالی در سطح قابل قبول است و در اثر تغییر شرایط دچار نوسان خواهد شد.	A³: امکان ایفای تعهدات مالی کوتاه مدت در حد قابل قبول است ولی در برابر تغییر شرایط ناپایدار است.
BB: سفته بازانه احتمال ایفای تعهد مالی پایین تر از سطح قابل قبول است و در اثر تغییر شرایط دچار نوسان قابل ملاحظه خواهد شد.	B: امکان ایفای به موقع تعهدات مالی کوتاه مدت کم است و ممکن است نقدینگی کافی برای ایفای تعهدات موجود نباشد.
B: بسیار سفته بازانه احتمال ایفای تعهد مالی بسیار پایین تر از سطح قابل قبول است و در اثر تغییر شرایط دچار نوسان زیاد خواهد شد.	C: ایفای به موقع تعهدات مالی کوتاه مدت با تردید جدی مواجه است.
CCC: ریسک اعتباری قابل توجه احتمال ایفای تعهد مالی ضعیف است و در شرایط نامناسب کاهش می یابد.	D: تعهد نکول شده به تعریف نکول در ادامه رجوع شود.
CC: ریسک اعتباری بالا احتمال ایفای تعهدات مالی بسیار ضعیف است و در شرایط نامناسب بسیار کاهش می یابد.	
C: ریسک اعتباری بسیار بالا احتمال ایفای تعهدات مالی بسیار ناچیز است و در شرایط نامناسب به شدت کاهش می یابد.	
D: تعهد نکول شده به تعریف نکول در ادامه رجوع شود.	

توضیحات:

وضعیت در پایش: وقتی رتبه اعتباری در حالت پایش (Rating Watch) قرار می گیرد بدان معناست که ممکن است رتبه تعیین شده تغییر یابد و اتفاق یا انحرافی به وقوع پیوسته یا خواهد پیوست که با روند مورد انتظار متفاوت است و برای هر گونه اقدام رتبه بندی به اطلاعات بیشتری نیاز است. در مورد رتبه های در پایش، برهان عبارات "مثبت"، "منفی" و "در حال وقوع" را برای نشان دادن جهت احتمالی حرکت رتبه بندی به کار می گیرد. با این حال، برهان هیچ گونه الزامی ندارد که در هنگام خارج کردن یک رتبه از فهرست رتبه های در پایش، رتبه را در همان جهت اعلام شده تغییر دهد.

دورنمای رتبه بندی: دورنمای رتبه اعتباری، در واقع ارزیابی برهان از روند حرکت بلندمدت رتبه را نشان می دهد که بر پایه رویدادها یا طرح های مشخصی قرار دارد که در داخل محیط کسب و کار موضوع رتبه بندی یا خارج از آن، در حال وقوع است.

پسوند SO: پسوند SO هنگام رتبه بندی اوراق بهادار ساختاریافته به رتبه اعتباری افزوده می شود. این پسوند مخفف واژه structured obligation است و نشان می دهد که رتبه اعتباری با در نظر گرفتن ساختار پشتیبانی کننده تعهد مالی که منجر به بهبود رتبه اعتباری شده است تعیین گردیده و بیانگر آن است که نوعی دارایی و/یا حمایت اعتباری شخص ثالثی، بازپرداخت بدهی و تعهدات مربوطه را پشتیبانی می کند.

زیروند P: در صورتی که متعهد، متقاضی رتبه بندی نباشد ولی حاضر به ارائه اطلاعات لازم برای رتبه بندی باشد، رتبه "بدون درخواست" (unsolicited) بوده و با زیروند P در علامت رتبه بندی مشخص می شود. رتبه های درخواست نشده، همواره برای عموم افشا می شوند. بر خلاف رتبه بندی درخواست شده، جایگاه نسبی رتبه های درخواست شده در طبقه خود، با علامت مثبت (+) یا منفی (-) مشخص نمی شوند. برای این رتبه ها دورنما نیز تعیین نمی گردد.

رتبه اعتباری SD: هنگامی که به باور برهان، متعهد به طور انتخابی برخی از تعهدات مالی خود را نکول کرده است اما بازپرداخت به موقع دیگر تعهدات مالی خود را انجام می دهد، از این علامت برای رتبه بندی اعتباری آن استفاده می شود.

پسوند blr: پسوند blr به رتبه تسهیلات بانکی خاصی که توسط وام گیرنده از یک موسسه مالی اخذ شده است اضافه می شود. این پسوند مخفف عبارت bank loan rating به معنای رتبه تسهیلات بانکی می باشد و بیان می کند که رتبه مبتنی بر کیفیت اعتباری شخص وام گیرنده و ساختار تأمینی تسهیلات اعطایی است.

ب) تعریف نکول:

شرایط وقوع نکول از نظر برهان به شرح زیر است:

- ۱- در مورد ابزار مالی یا تعهد مالی خاص، در هر یک از شرایط زیر، نکول تحقق یافته است:
 - ۱-۱- در صورتی که متعهد، تعهدات خود در خصوص اصل یا سود را به موقع ایفا نکند.
 - ۱-۲- در صورت بازآرایی بدهی سررسیدشده برای جلوگیری از ورشکستگی یا نکول متعهد از جمله در شرایط زیر:
 - ۱-۲-۱- تبدیل بدهی به سهام (سهام‌الشرکه) در حالی که در قرارداد اولیه بدهی، این تبدیل پیش‌بینی نشده باشد.
 - ۱-۲-۲- استمهال، بخشش جرائم یا بازتنظیم نرخ سود.
- ۲- در مورد شخص حقوقی موضوع رتبه‌بندی، در هر یک از شرایط زیر، نکول واقع شده و رتبه اعتباری شخص حقوقی مربوطه به سطح نکول تنزل می‌یابد:
 - ۱-۲- در صورتی که حداقل یک ابزار مالی یا تعهد مالی خاص آن شخص حقوقی که توسط برهان رتبه‌بندی شده، نکول شده باشد.
 - ۲-۲- در صورتی که برهان مطلع شود که حداقل یک ابزار مالی یا تعهد مالی خاص شخص حقوقی مورد نظر که توسط موسسه رتبه‌بندی دیگری رتبه‌بندی شده است، نکول شده باشد.
 - ۳-۲- هرگونه اطلاعات موثق دیگری بدست آید که حداقل یکی از بدهی‌ها یا تعهدات مالی با اهمیت شخص حقوقی موضوع رتبه‌بندی، از جمله ضمانت اشخاص یا تعهدات مالی دیگر توسط آن، نکول شده باشد.
- ۳- در صورت وقوع هر یک از شرایط زیر در خصوص شخص موضوع رتبه‌بندی یا متعهد ابزار مالی یا تعهد مالی خاص رتبه بندی شده، برهان رتبه شخص، ابزار مالی یا تعهد مالی یاد شده را به سطح نکول تنزل می‌دهد:
 - ۱-۳- اعلام ورشکستگی
 - ۲-۳- انحلال یا ورود به فرایند تصفیه
 - ۳-۳- لغو مجوز فعالیت یا تأسیس از طرف مقام ذیصلاح
 - ۴-۳- تعلیق مجوز فعالیت اصلی به مدت بیش از سه ماه
 - ۵-۳- مسدودشدن بخش مهمی از دارایی‌های متعهد
- ۴- هر واقعه دیگری به غیر از موارد فوق رخ دهد و برهان را متقاعد کند که به احتمال قریب به یقین شخص حقوقی موضوع رتبه‌بندی در سررسید نسبت به پرداخت بخش با اهمیتی از اصل یا سود تعهد مالی سررسیدشده خود عمل نمی‌کند یا بخش با اهمیتی از اصل یا سود سررسیدشده تعهد مالی یا ابزار مالی در سررسید بموقع پرداخت نمی‌شود.

تبصره ۱- فرجه زمانی در نظر گرفته شده برای پرداخت، به تاریخ سررسید اضافه می شود تا سررسید نهایی پرداخت بدست آید. ملاک تعیین نکول، تاریخ سررسید نهایی خواهد بود. با این حال در خلال فرجه زمانی پرداخت، چنانچه برهان به این اعتقاد برسد که متعهد قادر نخواهد بود تا در زمان سررسید نهایی به تعهد مالی خود به طور کامل عمل کند، ممکن است بلافاصله نسبت به شناسایی و تخصیص رتبه نکول اقدام کند.

تبصره ۲- تأخیر یا عدم پرداخت مبلغی کمتر از یک در هزار مبلغ بدهی سررسید شده یا پنجاه میلیون ریال یا معادل آن هر کدام کمتر باشد، با اهمیت محسوب می شود.

تبصره ۳- تأخیر برابر یا کمتر از سه روز کاری در پرداخت اصل یا سود تعهد مالی نکول محسوب نمی شود.

تبصره ۴- پرداخت بموقع شخص ثالث از جمله ضامن بجای متعهد اصلی به معنای نکول تلقی نمی شود.

تبصره ۵- در صورتی که برهان با بررسی به این نتیجه برسد که تأخیر در پرداخت یا عدم پرداخت، ناشی از قوه قاهره بوده یا بدلیل اختلاف قابل قبول در تفسیر قرارداد مربوطه باشد، ممکن است رتبه شخص حقوقی و ورقه بهادار یا تعهد مالی خاص را علی رغم وقوع وقایع فوق به رتبه نکول تنزل ندهد؛ به شرط این که این شرایط در دوره کوتاهی (حداکثر بیست روز کاری) برطرف شود.